

FEHÉRMEGYEI NAPLO

Előfizetési árak			
Melyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1.50 K.
3 évre	3 K.	3 évre	4.50 K.
6 évre	6 K.	6 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szent István-ter 1.

TELEFON 200

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

Gyümölcsoltó Boldogasszony.

Gyönyörű tavasz-ünnep, mely azt a mérhetetlen jótélményt állítja lelkünk elé, hogy az Isten ember lett, hogy az embert istenivé tegye. A mi után évezredek sóhajtoztak, az szent valósággá lett az első gyümölcsoltó napján: előjött, miénk lett, testvérünk lett az Isten. Emberré lett, tehát mindnyájunk természetét felvette, tehát Benne mindannyian testvérek lettünk. Ez a mi nemesi oklevélünk, az emberi méltóság magna chartája. Aki az embert meg nem becsüli, hanem elnyomja, kiszorolja, meggyalázza, az méltatlansággal illeti a mi isteni, első testvérünket. Istenem micsoda magaslatoz ezek, hova a szent hit, a názáreti angyali üzenet, a karácsonyank ezen drága praediliuma akar bennünket emelni s hol vagyunk mi ezektől! Soha távolabb mint ma, amikor testvér testvért gyilkol véget érni nem akaró öldöklésben. . . Testvérek, imádkozunk, hogy a Gyümölcsoltó evangéliuma ne csak emlék legyen, hanem hozzánk visszatér boldogító valóság.

Háború.

A franciák. Hogy milyen könnyű lelkiismerettel dolgoznak Párisban, annak bizonyítékul szolgál, hogy Poincaré elnök nem átalotta a szegény szerb trónörökösnek, a földönfutó Sándornak azt igazni, hogy vissza fogják foglalni Szerbiát. Egy bankettbeli beszédben mondta ki Poincaré ez igéket felköszöntőjében, biztatván Sándor trónörökösöt, hogy Franciaország nem fogja a saját ügyét különválasztani Szerbia érdekeitől és hogy az újjászervezett szerb sereggel a szövetségesek fel fogják szabadítani Szerbiát, helyreállítják szuverenitását és és független államiaságát. Hogy azonban eközben még miket gondolhatott, azt majd csak későbbi időkben tudhatjuk meg, amikor a világ valamelyik elrejtett zugában a szerb trónörökösnek alkalmat lesz memóriákat írni ama tapasztalatokról, miket a szerbiai háború alatt a francia segítségéről szerzett, amikor Szerbiában egy csapat francia tiszt dőzsölt, lenézte a szerencsétlen szerb tiszteket, és elpárolgotta a veszélyes helyről, mielőtt Szerbia nem gondoskodhatott az ő fényűző ellátásokról.

Magasabb árakat kérnek a székesfehérvári hentesek.

Mint ismeretes, dr. Saára Gyula polgármester a sertészsír és hentesáruk árát a múlt héten állapította meg újolag, amelyek további intézkedésig érvényesek és amelyek valamivel alacsonyabbak az előbbi áraknál. A tenérvári hentesek az előbbi árak ellen is kifogást emeltek és panasszal fordultak a belügyminiszterhez, az újabb árak megállapításával sem beárthatóknak meg és ma beadványt intéztek a polgármesterhez, kérve a sertészsír árának következő megállapítását.

Olvasott zsír 6.80 K, hajtó K, szalonnaszír 5.70 K, hasneműk 4.80 K, füstölt szalonna 6.80 K, csánk és kocsonyahús 4 K, tepertő 4 K, pejsli és máj 3.60 K.

A hentesek kérelmüket azzal indokolják, hogy a sertés élősúlyának ára, amely az utóbbi időben kiönként néha már 50 fillérral is alázott, újabban 4 K-ra, sőt 4.40 K-ra szökkent meg, pedig olyan körülmények között, amelyek ezen árak tartós megmaradására engednek következtetni. A hatóságilag vásárolt sertések élősúlybani ára

4 K, teljes lehetetlenségnek mondják a hentesek, hogy a polgármester által megszabott árakon szolgálják ki a közönséget.

„Nemcsak az a körülmény tart vissza bennünket üzletünk bezárásától, — mondják a hentesek. — hogy magunknak és családunknak, bármilyen nehezen is, fenntartásáról gondoskodjunk, hanem hazafias attérzése annak a nagy és nemes hivatásnak, amelyet úgy Nagyságod mint a tisztikar a nagyközönség érdekében önzetlen szolgálatában betölt és az a szándék, hogy Nagyságodnak nemes munkáját tőlünk telhetőleg támogassuk.”

A hentesek kérelmének elintézését nagy érdeklődéssel várják.

HIREK.

— Szentségimádás. A ciszterciák templomában vasárnap egész napon át szentségimádás lesz.

Katonafőnöki elnevezések. Kuthy László az „Egységben” harci zászlós hadnagyja, Póczér Lajos hadnagy főhadnagyja lépett elő.

— Iskolaszéki ülés. Csitörtök d. u. iskolaszéki ülés volt Kuthy József dr. főigazgató elnöklése alatt. A 5 és 6 oszt. iskolák, továbbá a gazdasági ismételő iskolák husvét előtt megtartják vizsgáikat, hogy a nagyobb gyermekek a mezei munkákban segíthessenek. Wéberné-Pausch Ida, Lambertné-Semsey Gizella családi okokból szabadságot kaptak, Teleki Sándor igazgató tanító, a legkiválóbb tanítók egyike, idegbajára való tekintettel hosszabb időre szabadságot kapott. A cipőtlén gyermekek közül 298 gyermek kapott cipőt dr. Saára Gyula polgármester által gyűjtött 5000 kor. összegből. A cipőbeli jótékony-ságot ki fogják terjeszteni. Az iskolások a legmelegebb óhaj-tással sürgeti, hogy az iskolákat a katonaság mielőbb adja át tanítási célokra, mivel a gyermekek züllése és a rosszlevegőju belvárosi iskolák káros hatása napról-napra jobban érezhető. Ebben az ügyben dr. Saára Gyula polgármester és dr. Kuthy József iskolaszéki elnök a miniszterhez mennek deputációba. (Szombathely városra már minden iskoláját visszaverte a hadvezetőség újabb társasága szerint a betegeket lehetőleg a hadszíntérhez közei gyógyítják, tehát ha minálunk

TÁRCA.

Epilogus.*)

Tisztelt Szerkesztő Ur, engedje meg, hogy, mint a „Leányok a háború után” kérdés felvetője, éljek az indítványozó képviselő parlamentben is szokásos zárszó-jogával. Lehetőleg nem akarok hosszadalmas lenni. Elég hosszúra nyúlt — mint hallom, az olvasóközönség nem csekély érdeklődése mellett — a vita. Hozzászóltnak, nem annyira az általam megbeszélmi óhajtott témához, mint inkább egy — ugy látszik — a kenyérgondoskodásnál is izgatottabb problémához — pro és contra — eleget.

Megvallom, a témafordítást én idéztem fel egy föltétlenül igaz és mindenkor helytálló mondatommal, mellyel mikor megzörgettem a bokrot, kiugrott mögüle a feminizmus nyula. Eredetileg — három első közleményem a tanuja — nem ezt akartam. Egészen mást, de

* Leányok a háború után nagy fontosságú és érdekes kérdést Szigma vetette fel, így a vita befejezésével az utolsó szót neki adjuk s ezzel végleg bezárjuk a hozzászólások sorát, amelyek nagyszámúak és is mellékvágyányokra tereltek az egész ügyet.

erre igen gyenge visszhang felelt. A másikra aztán már mintha Tihanyból jött volna a válasz. Komoly érvek is, meg például olyan is, hogy a jövő nője majd bányákban dolgozik, vagy gyárakban zakatoló gépek között, itélmi fog élet és halál felett, még talán a hőherkötelet huzni is lesz ideg-zete s amellet gyengédséget, finomságot fog bevinni oda, ahova eljut. Köszönöm szépen! Meg, hogy a közjót szolgálja az, aki abban a helyzetben van, hogy több kulturigényét tudja kielégíteni (a közösen kereső házasársak). Eszerint a hadiszállítás révén megmíllimosodott konjunktúrák, kik most úgy költenek az ő „kulturigényeik” kielégítésére, mintha meg volnának boldoludva, jobban szolgálják a szociális, tehát közérdeket, mint az a szegény falusi kántor, ki egy tucait gyereket nevel becsületben a hazának, de „kulturigényeit” nem tudja kielégíteni. Ezekkel a felgóságokkal nem vitakozom.

Azt is olvastam a vita folyamán, hogy a nő azalatt a pár évized alatt, mióta kezd felszabadulni, óriási haladást tett.

Szépén! mondanák rá Pesten. Valóságos utjelzője ennek a haladásnak, hogy mikor olcsó volt a bór, apró topánkát hordott a modern, felvilágosodott, haladó „nő,

most, hogy méregdrága, hát térdigő csizmákban — jár; mikor olcsó volt a szövet, szűk zsákban tipegett, most, mikor alig lehet megfizetni, olyan bő (bárcsak térdigő) szoknyákban libben, hogy bátran belelehetne applikálni nagyanyáink krinolinját. Nem folytatom, mert érzem, rossznyelvű lennék; csak azt konstátálom, hogy ez az igazi rabszolgaság, tehát először az alól kellene szabadulnia a nőnek, ettől az Afrikába visszamatató atavizmustól. És ennek a rabja nem az egyszerű, a házias, a régi hivatásához hű nő, hanem, legalább nagyobbbrésben, a másik, mely a haladás, a fejlődés útján jár. De hagyjuk ezt. (Tisztelet adassék a kivételnek!)

Legujabban aztán már intím családi, vagy baráti körben lefolytatott eszmecsere rostálában anyagát találtam becses lapja hasábjain. Belőle csak azt vettem ki, hogy írja úgy látja, úgy érzi, hogy engem, mint ellenséget, jól-rosszul, de okvetlenül támadnia kell. Hogy miért, arra írásom végén lesz a felelet. S eme nagy buzgalomban reakciósbab lesz, mint a legobscurussabb anti-feminista koponya. Például arra buzdít, hogy „néhány hivemmel én kezdjem meg a leányok útját az ipari pályára, mutassunk példát, követőink majd akadnak aztán,

AZ „A P O L L O B A N” legközelebb a szenzációs sikeri
Reservista kadét. (Életünket és vérünket!)
 Zenés háborús filmdráma kerül bemutatásra. — Zeneje: LEHÁR FERENC TÓL.

viszsa lehetett szerezni a Vörmarty kört, jóakaró megértéssel vissza lehet szerezni az iskolákat is.

— **Gyászrovat.** Pollák Arminé született Flesch Cecília 64 éves korában elhunyt. A szeretett anyát hat gyermeke gyászolja. — Nyakas György Vágóhididulói kőmíves pénteken reggel munkaközben rosszul lett s szívszűkület következtében azonnal meghalt.

— **A város szíve.** Székesfehérvár a háboru alatt oly nagylelkűséget és jószívűséget tanúsít minden háborus nyomorban, hogy azt hisszük, kevés város hoz annyi anyagi áldozatot, mint Székesfehérvár. Erre a nagylelkűségre már többször rámutatunk, most a hadisegély ügyét említjük meg. Sok hadbavonult hozzátartozó a törvény alapján nem kaphatnak segélyt, pedig úgyancsak rá volnának szorulva. A város eddig ezek segélyezésére 15122 koronát adományozott.

— **A spóroló bizottság panasza.** A spóroló bizottság érdekes és talán nem minden alaprólki panasszal fordult a tanácshoz. Kisebb jelentőségű kiadásoknál kikéri a bizottság véleményét, a nagyobbaknál azonban nem kérdezik meg. Azt kéri tehát a spóroló bizottság,

hogy ezentul mindennemű kiadását terjesszenek elő véleményadásra s a legközelebbi közgyűlésre felvett kiadások megszavaztatását végkéig le a napirendről s előbb kérjék ki azokban is véleményüket.

— **A városi földék bérbeadása.** A fecskeparti városi földék bérbeadása pénteken reggel volt, s egynek a kivételével valamennyit 2-3 szoros áron adtak bérbé.

— **A háboru förtelméből.** A lengő lófogók, a viharzó lelkesedés, sárba taposott ellenséges hadseregek mögött a háttérben sötét árnyékok ijesztgetnek. A háboru szomorú züllöttjei. Egy ezredorus felesége volt öngyásgya. Persze elvált felesége (nem férjéről lévén, a név egyáltalán érdektelen.) Az uratól elvált és sokoldalú szórakozásokat keresett. Valami móri katonának vetette utána magát. El akarták toloncolni, aztán megkegyelmezték neki annyira, hogy ne tolonckocsin, hanem nővérel távozzék el városunkból, miután betegségéből kigyógyították. Arzive azonban visszahozta és egy asszonyhoz szált, hogy állandó lakása lehessen. Ott aztán folytatta tovább a régi életet és különösen a cseh katonákat vette kegyébe. Följelentették amit ő azzal revansirozott, hogy

szállásadóóját hamis pénzverésért jelentette fel. A rendőri bizottság megjelent és csakhamar meggyőződött, hogy a hölgyi nőnek a bankócsinálás irányában abszolúte nincs igaza és hogy följelentését boszúból tette. Az utca egy-némely asszonyai aztán ki is öntötték rajta a mérgüket, — persze csak szóval — azonban mégis úgy, hogy aligha fogja emlékkönyvbé foglalni. A rendőrség aztán tolonckocsin elszállította az ezredorusnét illetékes helyére.

— **Katonatemetés.** Fodor János 69. gyalogezredbeli közlegény, táci lakos a harcúterén szerzett betegsége következtében elhunyt. Temetés márc. hó 24 én d. u. 2 órakor volt a Csapatkórház halottasházában.

— **A hadiárúkról azonnal gondoskodni kell.** Az eddigi törvényes jogszokás az volt, hogy a hadiárúkról csak akkor gondoskodott az árvászek, ha a gyermek édesatyjának hős haláláról már hivatalosan értesült. A hős halát halatkáról azonban a hivatalos értesítések oly későn érkeznek meg, hogy mire azok alapján az árvászek megtette a kellő intézkedéseket, akkor már rendesen késő volt. Most a belügyminiszter a hadiárúkról érdeklében igen fontos rendeletet intézett az állspánhoz. A rendelet értelmében

mihelyt valamely községben bárhonnai is megtudják, hogy valamelyik gyermeknek az atya hős halát halt, azt azonnal tartoznak az árvászeknek bejelenteni. Az ilyen bejelentések alapján az árvászek nyomban intézkedik az árvák védelme érdekében. A formális eljárások a védelmi intézkedések előzetes megtétele után is folyhatnak.

— **Ki halt meg Valjevóban szerb fogságban?** A magyar Vöröskereszt tudósító irodája (Budapest, IV. Váci-utca 38.) értesíti a közönséget, hogy a valjevói cs. és kir. hadtáplálomás-parancsnokság útján megszerezte a valjevói szerb kórházban hadifogságban meghalt magyar és osztrák katonák névjegyzékét. Az érdektelt hozzátartozók tudakozódás esetén közöljék a kért hadifogyó nevét rendfokozatát, csapattestét, születésének helyét és évét, továbbá azt, hogy mikor írta utolsó levelét a hadifogságból.

— **Köhöges es rekedtség ellen** a legjobbnak bizonyult háziaser a dr. STÖRK-féle komprimált mellpasztilla. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Szűts Róbert „Magyar Korona” gyógyszerüzében, Székesfehérvár, Városház tér.

ha életképes volt az eszme.” E mondat leírójának szerencséje, hogy nem elsőnek született a világra, mert bizony éhen halna, ha nem látta valakit, aki előtte már evett és pedig sikerrel evett. Ha a női egy gondolatok voltak volna, akkor meg ma sem tisztelhetnének köztünk egyetlen tanárnót, hivatalnokot, vagy tanítónőt, mert hisz ezeket a pályákat is kellett vállalkozni telkesítő példa nélkül kezdenie. Egyébként éppen ezt a bátorítalmat maradásig ostromozza Alia a Budapesti Hírlap f. hó 19-iki számának vezércikkében, mikor rámutat arra, hogy a magyar ember — a férfi is — annyira konzervatív és gyáva, hogy csak a jól kitaposott ökörcsapáson mer járni.

Ugyanezen közlemény során megakad a szemem egy intelmen, hogy „mikor a kereső nőkről írunk, sorsukról beszélünk, hivatásukról nyilatkozunk, tartuk meg distingvál hangunkat velük szemben.” Gondolom, a vita folyamán egyetlen szó, egyetlen kifejezés nem hangzott el (egyik oldalról sem), mely ezt a figyelmeztetést indokolná. A mi régi-módi szótárunkban nincs egyetlen nemdistingvál szó a nővel szemben; a firkósbotot legfeljebb Pankhursték fogják majd beállítani a modern férfi és modern nő harci fegyverei közé. Az Isten mentsen meg bennünket tőle!
 De nem folytatom.

Befejezésül csak néhány ténny akarok itt a vita végén lejegyezni. Ezek tanulságosabbak lesznek az egész polemianál.

Az egyik az, hogy a vita bebizonyította újból a régi közmondás igazát, mely szerint: „ahány fej, annyi vélemény”, vagy az Irás szavát, hogy: „Isten tradidit mundum disputationi eorum” — az emberek, amíg élnek, mindig disputálnak.

A másik az, hogy minden életrevaló felfogásban van, valami igazság. De ez az igazság — legalább rendszerint — az aranyközéputon jár, tehát az jut hozzá közelebb, aki kevésbé szélsőséges, kevésbé elfogult.

Ez pedig — s ez a harmadik és legfontosabb megállapításom — az, aki érdekel nélküli szót hozzá valamely kérdéshez. A lefolyt vita koronatanu lehet ezen megállapításom mellett.

Az embereket semmi sem teszi olyan ékesenszólókká, mint az érdek. Nem az alacsony önzésére gondolok. De azt az érdeket értem, mely elkövetett vagy elkövetendő cselekedetemből, helyzetemből, vagy a hozzám közelálló körülményei folytán alakul ki számomra. Mikor az ember bizonyos irány részére eleve le van foglalva. Valahogyan a Vorauszungslosigkeitnek az ellentéte ez.

Néhány példával, azt hiszem, jobban megértetem magamat, mint

sok magyarázgatással. Tegyük fel, én szótól vettem vagy akarok venni. Egész sereg érvert tudok sorompóba állítani ennek védelmére. Hogy milyen olcsón jutok hozzá, milyen jó lesz ha a magam tisztá borát iszom, családomban nyáron üde levegőt szí, a gyermekim szabadon mozoghatnak, nekem is jól tesz a gyakori séta, megtakarítom a nyaralási költséget és ezer-ezrezt hasonlót. Egy másik ember egész özönét tudja rámdzudítani az ellenkező argumentumoknak. Mert nincsen szülője és nem is akar venni.

Vagy termelő vagyok. Pompás áron értékesítem minden portékámat. Akkorán, aminőtől soha életemben nem is álmodtam. Mint egy-jól felvertezt hős állok ki a porondra, ha valaki az én „igazságos” keresetemet, hasznomat kritika tárgyává meri tenni. Hogy mennyire megdolgozom én azért, hogy a tyukjaim mennyi szemet esznek, mennyi elhull belőlük, milyen drága a vörösliiszt, milyen magas az adó, a fűbér, stb. A fogyasztó szintén mázsás érvekkel döngti ezt az álláspontot, de én nem engedek. Kérdem Pilátussal: mi az igazság?

Vagy: a fiam jól tanul. Ékes szótól dicsérvőjévé leszek az iskolának, a tanároknak, az egyetemnek, a lateiner ember jövőjének, a biztos állásnak, a nyugdíjnak. Nem tanul a fiam s én becstülem.

tes iparosnak adom — megint egész sereg érvem van álláspontom mellett s az ellenkező ellen.

Aki boldog családi életet él, nem is tudja megérteni, hogyan lehet a válásról még csak beszélni is. A boldogtalan ház, mint egy nyegvenkettes, úgy dörög természetit, isteni, egyházi, állami törvények ellen, melyek szerinte csak arról jök, hogy az emberi szabadságot gúzsba kössék, az emberi szív boldogságának útjába álljanak.

A város közönsége a kultúra a haladás, az egészség, a kényelem, az élelmezés szempontjából epedve várja és óhajtja a villamos vasutat. A közel vidék is lelkesednek érte, hogy terményeit jobban értékesíthesse. És látja kedves Szerkesztő ur, vannak emberek, sokan, igen sokan, akik még a tervezőjét is pokolba kívánják a villamos vasutnak. Tudja kicsodák? Aki nekünk van, a fuvarosok, a bérkocsisok s azok, akik terményeik értékesítésénél félnek a vidék nagyobb mérvű konkurenciájától. Hallgassa csak meg őket, záporosó gyanánt hull nyakába az el-lenérv, még az is, hogy majd a lovak megbokrosodnak a villamos kocsiól. Látja Szerkesztő ur, ilyen a világ, ilyenek az emberek! Közjó ide, közérdek oda; az első személy én vagyok.

SÖVEGJARTÓ vaszonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különféle vásznak, törölközők, abrosz, lepodók és zsebkendők. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ

szabott árak.

Tavaszi KALAP MODELL ujdonságok megérkeztek; bő választék áll az urhölgyek rendelkezésére, ugy az egyszerűbb, mint a legelegánsabb formákból. Közismert női szabóságomban készült női divat különlegességek üzlete, Nádor-utca 1. sz. — Telefon 341.

blouzokból óriási választék. **OLCSÓ ÁRAK.** KALAPOK ÁTALAKITÁSÁT ELFOGADOM.

Radó

női divat különlegességek üzlete, Nádor-utca 1. sz. — Telefon 341.

LEVELESLÁDA.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Nagy örömmel látok minden lépést, mely elmaradt, ósdi, csúf városunkat előbbrevízi a haladás, fejlődés, szépülés útján. Ezért örültem lelkeimből, mikor meghallottam, hogy szépítik a megyeháza teret s igazán jóleső érzéssel szemlélem nap nap után az ott folyó serény munkát. Közben nagy elismeréssel gondolok a mi szepítőinkre.

Ilyenforma hangulatban állodgáltam ma isős vármegyeházunk árnyékában, mikor mellem-toppan egy ember. Rosszmájú ember. A bajusza kuszált, a szeme villog, csak úgy hányja a szikrát, a hangja döroög, gesztusai az orromat keresik. Szóval: haragszik. A haragos embernek pedig rendszerint nincsen igazsága.

Ezt gondolva hallgatóm a beszédjét. Ilyenformán lipikkáz:

— Mondja kérem, nem ostoba, nem vértízító, amit ezek az emberek itt csinálnak?

— Tessék elhinni, senki nálam jobban nem örül a város szépülésének. S ez a munka itt gyökeres-

nek, kifogástalannak ígérkezik. De mondja csak, kérem, van ezeknek a munkát intéző embereknek lelkiük, hogy most, ebben a rettenetesen komoly időben foglalnak le itt ennyi munkaerőt heteken át? Az országot a legnagyobb veszedelem fenyegeti, a magyar föld jórésze szántatlan, bevetetlen. A rekivárlók a 10 kiló lisztet után vadásznak kirelhetetlenül, az iskolákat bezárják, az asszonyok megszakadnak a munkában, nincs igazságot, nincs székér, nincs munkaerő; az idő pompás, minden nap milliányi értékeket jelent s itt heteken át pizsmog 20—25 tagzszakadt ember, csákányoz, ás, kövez, rakodik, három-négy szekér napphosszat hordja a követ, téglát földet, homokot. Mondja, van lelkiük ezeknek az embereknek?!

Ránéztem az én, első pillanatra kákan csomót keresni látszó emberemre. Aztán elgondolkoztam...

S az eredmény? — Konstalttam, hogy, ha az a tér ezer éve rárt a rendezésre, igazán ráérne még pár hónapig, vagy egy évig. Vagyis: vannak esetek, mikor a haragos embereknek is igazuk van.

Szerkesztő Ur tisztelő híve
Szepész.

Es nem mondja senki, hogy így tehát mindenki elfogult, azok is, akik és épen azáltal, hogy nincsenek közvetlenül a kérdésben érdekelve. Ez, hogy úgy mondjam, az érdektelenség elfogultsága volna. Számítalanszor hallja például az ember gyermekeiket helytelenül, kényeztetve nevelő szülőktől, főleg anyáktól, hogy: nem érti maga ezt, ha gyermeke lenne, maga is másként beszélne!

Ez azonban tévedés. Itt legfeljebb negatív értelemben yett elfogultságról lehet beszélni, mely, ha egyáltalában létezik, hát — mint mondtam — nem egyéb, mint az érdektelenség, tehát a függetlenség elfogultsága. De hogy ez erejét, befolyását tekintve a mássikkal össze sem hasonlítható, azt — ugyebár — nem kell bizonyítani?

Nem folytatom tovább. Szepészis lenne azt mondani, hogy nincs abszolút, objektív igazság. Igenis van. A nőkérdésben is van. De ehhez nem azok állnak közelebb, akiknek nagyon erős egyéni vagy környezetbeli okaik vannak, hogy ezt vagy amazt az álláspontot védelmezzék. Konstaltom, hogy a vita folyamán feljogásommal szemben érdektelen helyről egyetlen hang nem emelkedett. Sőt valamennyi — egészen tiszteletreméltó okokból, de többé-kevésbé — pro domo — magyarán: hazabeszélt. Nem tagadom: érvelni, sőt okosan, súlyosan, mindenesetre pedig tisztesen érvelni minden némileg is elfogadható álláspont mellett lehet, de

az abszolút igazsághoz mindig az érdektelenség járnak közelebb. Gondolom, ez aztán a közszólások értékét is pontosan meghatározza és nagy magasságba állítja a Nagyasszonyunk, a Magyar Lányok és az én — diplomáját a nőiesség nevében szegreákasztott és tizgyermektel nevelő — asszonyom feljogását, melyet túlról cáfolni meg sem próbáltak.

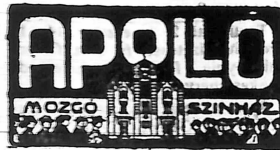
Nem állhatom meg, hogy ide ne írják a levelem végére a kérdés meritumát-érntő néhány kis tizedzet.

Az egyik egy görög bölcstől való. Azt kérdezte egy szülőtl: „Ki neveli a gyermekeidet?” — „Rabszolga!” — „Vigyázz, hogy egy rabszolga helyett ne kelljen két rabszolgával vesződnöd!”

A másik de Maistre tollából való. „Igaz, írja, hogy asszonyok nem alkottak világhírű műveket, nem írtak sem líliást, sem Megszabadított Jeruzsálemet, sem Phedrárt, sem Elvezített Paracidsomot, sem Tartuffet, nem építettek Szent Péter bazilikát, nem az ő kezük munkája a belvederi Apolló, az utolsó ítéletet sem ők festették. Az algebra, messzeliató, gözgépgem az ő találmányuk, mégis mindenütt nagyobbat, szebbet cselekedtek: az ő térdükön nőttek fel a világ hírneves férfiai és asszonyai, a világ legtekélyesebb teremtményei.”

A harmadik Clark Ede bostoni egyetemi tanár mondása.

Amerika tudvalevőleg a nőemancipáció klasszikus hazája, ott már több mint 50 éve az egyenlő neveltetés a pedagógiának uralkodó

Vasárnap, március 26-án:

Két szenzációs sláger!

Egy hirlapiró kalandja

Detektiv-dráma 3 felv.

Borbély kisasszony

Vígjáték 3 felvonásban.

Thaya-völgye, term. után.

Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

Rendes helyárak.

Hétfőn és kedden,

március 27 és 28 án:

A kikapós menyecske

Vígjáték 3 felvonásban.

Tragikus viszontitítás, dráma.

A pecsétes boríték, dráma.

A kötel, Cow-boj történet.

Tajak, term. után.

Előadások fél 7 és 9 órakor.

Nagyszerű újítás folytán gyermekfővételek a legsikerültebben készülnék VIRAG műtermében Rákóczi-utca 5. Szolid egységes árak. Telefon 334.

— Újítás a női reform-fűzők terén; gyári lerakatot sikerült szerelem oly higienikus „Rádium” reform-fűzőkből, melyek a gyomrot teljesen szabadon hagyják, csak a hasat és csipőt fűzik, kényelmes járást és szabad mozgást biztosítanak, ülésnél nem hátrányosak. — Vételnél feltétlen csak „Rádium” fűzőt tessenék kérni! Egyedüli elárutás egész megyére Vermes Frigyesnél. Blous ujdonságok állandó rak-tára.

SZINHAZ.

Tercsányi Viki jutalomjátéka. Tercsányi Viki a közönség dédelgetett primadonnájának jutalomjátéka a Falussy-est képét varázsolta vissza, sőt talán még annál is melegebb volt a hangulat, amelynek előidőzésében a jutalomjátékon kívül Falussy-nak van nagy érdeme, akin meglátszott, hogy úgy ragyogtatta művészetét, amint csak legjobb tudásával tehetette. És rendezett is olyan alakítást, hogy szj.

altalma alatt a jó anya, az önfeláldozó feleség, illetve a jó testvér szerepét akarják betölteni minél tökéletesebben s eskak abból a célból sürgetik az egyenjogósítást, hogy a nőnek épen ezen szerepkörét biztosító állami és társadalmi intézmények létesítésénél nekil is dőltő szerep jusson.

Ezt a diadalmas világnézetet az Északamerikai Anyák Kongresszusa és a nemet Verein für Mutterschutz küzdötte ki, amely előbbi kongresszus alapítója, missis Theodora Birney, a két nem külön feladatkörét e megkapó szavakkal körvonalozta: „A férfiaknak ezerféle külső érdekük és kötelességük van, amely parancsoló szóval hívja őket a külvilágra. Mig a természet a nőt a gyermek gondozójává szentelte s így csak természetes, hogy a nőnek kell vezetnie, amikor arról van szó, hogy felébressze az emberiségnek annak a felelőségnek a tudatára, melynek erejénél fogva minden újszülöttnék részére oly környezetet kellene biztosítani, amely a vele hozott tehetségeknek legtekélyesebb kifejtésére képesít.”

A kemény életharcszülte kényserhelyzeteket megérteni, magyarázni, védelmezni, igazolni, elfogadhatókká tenni lehet, de ezek ideál nem lesznek soha. Pedig az emberiségnek e felé kell törekednie, ha tönkremenni nem akar. S ezért azoknak, akik tehélik, másokat erejével kell irányítaniok.

Én ezt próbáltam tenni.

Tisztelettel Szigma.

Alkalmi vétel!

RENKIVÜL OLCSÓN jön eladás alá, míg a készlet tart

Több 100 vég legfinomabb HIMZÉS fehérneműre alkalmas; továbbá női és férfi ajour ZSEBKENDŐ nagymennyiségben

Vermes áruházban.

nész legyen a talpán, aki megközelíthető. Tercsányit a publikum oly nagyszámban, tünető ünneplésben részesítette, aminő a ritka esetek közé tartozik. Természetesen a szebbnél szebb csokrok sem hiányoztak. És Tercsányi az ő nagy igyekezetével, tudása eljöttének nyújtásával, kedvességével rá is szolgált erre a megkülönböztető ünneplésre. Taps, kivás ismétetések vég nélküliek voltak. A jutalmjátékok, a Zsuzsi kisasszonyt ugyan már a lomtárból kellett előkotorászni, a kitűnő játékos azonban, amelyben minden szereplőnek része volt, élvezetessé tette a már ugyancsak kizónázott operettet. Tercsányi és Falussy egy szertűzen remekeltek. De Benét, Heltaif, Krémert, Szendrőt is meg kell dicsérünk. Andort pedig a muzsikáért.

Hajtóröttek. Hétfőn este Brioux híres darabját a Hajtóröttek-et fogják bemutatni, amely magkapóan és tanulságosan mutatja a vérbe-tegység következményeit. A háborúnak erre vonatkozó statisztikája nagyon is aktuálissá teszi az ilyen tendenciájú darabokat. Hogy ezen darab csakis fölnekteknek való, mondanai sem kell, s másoknak nem is adnak jegyet az előadásra.

Az Apolló színház iroda hírei.

Egy hírlapíró kalándjái címen egy tendikvél érdekes, és nagyszerű technikával készült detektív drámát mutat be vasárnap az Apolló színház. Ez a darab annyiban különbözik a detektív drámáktól, hogy itt a detektív szerepét egy leleményes hírlapíró adja, aki a legizgalmasabb kalandokon keresztül, szárazon, vízen és a levegőben, majd autón, függő vasuton, motorosónakon, lovon, aeroplánon üldözi a gonosztevőket, akik menyasszonya apját akarták eltenni a láb alól. Végre a hírlapíró győzedelmeskedik. A pótműsorban a „Borbély kisasszony” című 3 felvonásos vígjáték is bemutatásra kerül.

Az Apolló-színház hétfő és keddi műsorán a kikapós menyecske című pompás vígjáték szerepel, gazdag kiegészítő műsorral. Ebben a három felvonásos kis szindarabban Amor, a szerelmesek birodalmának százezeresztendősi életének egy bájos, kedves és mulatságos epizódja van megrajzolva. Egymást váltják fel benne a vidám jelenetek. A kiegészítő műsoron szereplő „Tragikus viszontlatás” című dráma különös figyelmet érdemel. Előadások hétfőtől kezdve fél 7 és 9 órakor.

URANIA SZÍNHÁZ
PÉTERVÁR-ELŐKÖZMŰVÉSEK

Telefon 233. — Tefon 233.

Vasárnap, március 26-án:
A CINKOSOK.
Nagyszabású pótműsor.
4 előadás 3, 5, 7 és 9 órakor.

Hétfőn és kedden
DORRIT VEIXLERREL
A
Dragonios kisasszony
Rendes helyárak.
2 előadás fél 7 és 9 órakor.

APRÓHIRDETESEK.

Mindenesfiut, tisztességet felvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda Szt. István-tér 1. sz.

Többféle soványsertes eladó. Széchenyi-u. 43. sz.

Ebediászlalt és cimbalom eladó Kert utca 3. sz.

Tanulóknak 2 keresztény 14—15 éves fiut fizetéssel fel vesz Gerendai Gyula fehérmű kereskedő Székesfehérvár Kossuth u. 4.

Gyerek-kocsik legolcsóbbtól a legfinomabbik Gerendai Gyula vászon, fehérmű, gyermek-kelengye üzletében kaphatók, Székesfehérvár, Kossuth-u. 4.

Kéményseprő tanonc felvétetik helyben Schmid István kéményseprőmesternél Bástya-utca 13.

Varrólanok és tanulólanok felvétetnek Néprösszel Gyula nő divattermében. Uganoda egy bejáró leány kerestetik.

50 kereszt szalma, fele árpa, fele buzaszalma eladó, Seregélyesi-ut 4. sz.

Szabás, varrás és mintarajzolásban alapos oktatás nyerhető, Urbán Margit tanintézetében, Ybl-Miklós-utca 14.

Motoros szantógépek bármily javítását, felügyeletét, kezelését vagy jókarban tartását vállalja Kümmel Viktor, Székesfehérvár.

Házeladás. Kigyó-utca 23. számú ház szabad kézből eladó.

60 métermáza takarmányrépa eladó métermázása 4 korona Felsőkirálysor. 20 sz.

Egy két éves fajbéli magbika eladó, Sziget-utca 23. szám.

Egy nagy üzethelyiség a Buzapiacon, mely jelenleg korcsma, máj, 1-re kiadó. Bővebbet Deutsch A. fűszerüzletben. Buzapiac.

Szaz métermáza elsőrendű szena eladó. Tudakozódni lehet a kiadóhivatalban.

Meghívó.

A „SZÉKESFEHÉRVÁRI KER. FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZET” folyó évi március hó 26-án délelőtt fél 11 órakor a Belvárosi Katholikus Kör helyiségében tartja

rendes évi közgyűlését, melyre a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívja az igazgatóság.

A közgyűlés tárgyai:

1. A zárszámadások, az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentéseinek tárgyalása, a mérleg megállapítása s a tisztajóvedelem felett való határozat.
2. Elnök, alelnök és három igazgatósági tag választása.
3. Három rendes és két pót-felügyelő bizottsági tag választása.
4. Esetleges indítványok (ha legalább három nappal a közgyűlés megtartása előtt beadatnak).
5. Két tag kiküldetése a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.

Urania mozgófénykép palota.

Pénteken, Szombaton,
március hó 24-én: március hó 25-én:

A TISZTI KARDBOJT.

Katonai dráma a folyó háborúból 4 felvonásban.

Személyek a magyar színművészet legkiválóbbjai:

Bánky, hadnagy: Rajnai Gábor. Margit: Gombaszöghy Irén.
Bánky Judith: Haraszthy Mizi. Gretchen: Vörös Lilly.
Bánky Pál: Fehér Gyula. Johann: Horváth Jenő.
Falkenberg: Pajor Odón. Jancsi: Szöke Lajos.

Történik az orosz harctéren.

Halálmegvető küzdelmek hiteles felvételével.

Pénteken 3 előadás 5, 7 és 9-kor. Mérésekellen felemelt helyárak.
Szombaton 4 „ 3, 5, 7 és 9-kor.

A Székesfehérvári Keresztény Fogyasztási Szövetkezet mérleg-számlája 1915. január 1-től 1915. december 31-ig.

VAGYON		TEHER	
	K f.		K f.
Kézpénz	513 08	743-üzletrész 4 10 K	7430 —
Árukészlet	17975 10	Áruhitelezők	10959 09
Adósok	8396 68	Tartalékalap	8387 05
Felszerelés	159 50	Egyenleg mint nyereség	554 16
20% leírás	31 90		
Egy központi szövetkezeti üzletrész	100 —		
Egy székesfehérvári hitelszöv. üz. rész	50 —		
Egy havi házbér	167 84		
	27330 30		27330 30

Veszteség-nyereség számla.

KIADÁS		BEVETEL	
	K f.		K f.
Házbér	2014 —	Áruknál brutto nyereség	16322 24
Személyzet	7979 46		
Szállítási költség	1950 27		
Üzleti költség	1488 20		
Adó	857 74		
Italmérsi s tőzsdeilleték, fogy. pótdó	717 87		
Behajthatatlan követelések	760 54		
Egyenleg mint nyereség	554 16		
	16322 24		16322 24

1914. december 31-én volt 392 tag 744 üzletrésszel, 1915-ben belépett — tag — üzletrésszel, kilépett 1 tag 1 üzletrésszel, 1915. december 31-én van 391 tag 743 üzletrésszel.

Székesfehérvár, 1915. december 31-én.

Kisteleki István, Fister József, Sireit Ferenc, Ifj. Lits Ferenc, Pangl Lipót,
alelnök, igazgató, elnök, igazgató, igazgató.

Ezen mérleg-veszteség-nyereség számlát a felügyelőbizottság megvizsgálta, azt rendben s a kereskedelmi törvényekkel megegyezőnek találta.

Bognár Gyula, Dr. Klauz György, Stéger Péter,
felügyelő bizottság jegyzője, felügyelő bizottsági elnök, felügyelő bizottsági tag.

Nyomta az Egyházmegyei Könyvnyomda Székesfehérváron.